

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : 4207 Sayılı Kanun
Hükümlerinin Uygulanması.

GENELGE
2009/13

Tütün ürünlerinin tüketilmesi ülkemizde yaygın bir alışkanlık ve ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Bu ürünlerin tüketilmesi, kullananların yanı sıra pasif olarak tütün dumanına maruz kalanları da etkilemektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin günlük hayatta tütün ürünü tüketen yetişkinlerle bir arada bulunmaları ve onlara özenmeleri, gelecek nesillerin sağlığını tehdit eder durumdadır.

Bilindiği gibi kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından korumak ve herkesin en temel haklarından biri olan temiz hava soluyabilmesini sağlamak amacıyla 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuş, 5727 sayılı Kanunla da önemli değişiklikler yapılmıştır. Bunun sonucunda ülkemiz, tütün ürünlerinin zararlarından korunmak yolunda önemli adımlar atarak bu konuda mevzuat düzenlemesi gerçekleştiren az sayıda ülkeden biri olmuştur.

Vatandaşlarımızın Kanun hükümlerine uyma konusunda oldukça duyarlı olduğu, tütün bağımlılığı olanlar dahil, tütün ürünlerinin kullanımı konusunda yürütülen çalışmaları samimiyetle desteklediği bilinmektedir. Sigara tüketim oranlarında ve kişi başı sigara tüketimindeki azalma ile kapalı ortamların hava kalitesindeki belirgin iyileşmeler, vatandaşlarımızın bu konuya verdiği desteğin eseridir.

Kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde ve lokantalarda tütün ürünlerinin tüketilmesine ilişkin olarak 5727 sayılı Kanunla gerçekleştirilen düzenlemelerin 19 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olması sebebiyle, uygulama birliğinin sağlanması ve herhangi bir aksaklık yaşanmaması bakımından uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir:

1- İkamete mahsus konutlar hariç olmak üzere, kahvehane, kafeterya, birahane, nargile içilen mekânlar, dernek ve vakıflara ait lokaller gibi eğlence hizmeti verilen işletmeler ve lokantalar dahil kamu ve özel hukuk kişilerine ait tüm binaların kapalı alanlarında tütün ürünleri tüketilmeyecektir. Kahvehane, kafeterya, birahane, nargile içilen mekânlar, dernek ve vakıflara ait lokaller gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerin ve lokantaların açık alanlarında tütün ürünleri tüketilmesi durumunda diğer kişilerin tütün dumanından etkilenmelerini önleyecek düzenlemeler yapılacak, kapalı alanlara tütün dumanı geçmemesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

Sabit veya seyyar bir tavanı veya çatısı (çadır, güneşlik vb. dahil) olan, kapıları, pencereleri ve giriş yolları dışında bütün yan yüzeyleri geçici veya kalıcı olarak tamamen kapatılmış alanlar ile aynı şekilde tavanı veya çatısı olup yan yüzeylerinin yarısından fazlası kapalı bulunan yerler "kapalı alan" olarak değerlendirilecektir.

2- Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

3- Özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumları ile okul öncesi eğitim kurumlarının, dershanelerin, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı alanları ile birlikte açık alanlarında da tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

4- Yaşlı bakım evlerinde, ruh ve sinir hastalarının yatarak tedavi gördüğü birimlerde ve ceza infaz kurumlarında toplam alanın %10'unu geçmeyecek şekilde tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir. Bu alanlardan, bu kuruluşların çalışanları ve ziyaretçiler yararlandırılmayacaktır.

Bu alanlar, koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tectrit edilmiş ve standartlara uygun havalandırma tertibatı ile donatılmış, tavanı, kapı ve pencereleri dışında dört tarafı sert zemin veya duvarla kaplı olacaktır. Alanların kapıları, yangın talimatları da dahil olmak üzere, mevcut diğer düzenlemelere uygun, mekanik kapanan kapılar şeklinde olacaktır. Bu alanların duvarlarında tütün ürünleri kullanımının zararlarını anlatan sağlık uyarıları görülebilir yerlere asılmış olacak ve kapılarında tütün ürünlerinin tüketimine mahsus alan olduğunu belirtir uyarı yazıları bulunacaktır.

Şehirlerarası veya uluslararası güzergâhlarda yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertelerinde toplam alanın %10'unu geçmeyecek şekilde tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir. Bu alanlar diğer yolcuların etkilenmesini önleyecek şekilde tectrit edilecek ve girişlerine gerekli uyarı yazıları asılacaktır.

18 yaşını doldurmamış kişilerin bu alanlara girmesine izin verilmeyecektir.

5- Otelcilik hizmeti verilen işletmelerin, tütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalarında standartlara uygun havalandırma tertibatı bulunacaktır. Tahsis edilen bu odaların mümkün olduğunca aynı kat ve koridor gibi müstakil bölümlerde yer alması sağlanacaktır.

6- Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılmayacak, bu tesislerde tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulması

halinde bu alanlar toplam seyir alanının %50'sini geçmeyecek ve ortamda bulunan diğer kişilerin etkilenmesini önleyecek şekilde düzenlenecektir.

7- Tütün ürünleri tüketiminin yasak olduğu alanlarda, kanuni düzenleme ve buna uymamanın cezai sonuçlarını belirten uyarılar mutlaka mevzuata uygun şekilde asılacaktır.

8- 4207 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin 7 nci fıkrası çerçevesinde; Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon ve radyolarda yayımlanmak üzere ilgili kurumlarca hazırlanan programların, Sağlık Bakanlığı'nın uygun görüşü alındıktan sonra Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yayımlanması sağlanacaktır.

9- 18 yaşını doldurmamış kişilere tütün ürünlerinin satışı yapılmayacak ve tüketimlerine sunulması önleneyecektir.

10- Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünlerinin satışı kesinlikle yapılmayacaktır.

11- Kanuna aykırı davranışlar için öngörülen idari yaptırımlar, başta vali ve kaymakamlar olmak üzere tüm ilgililer tarafından adil ve etkili bir şekilde uygulanarak Kanunun amacına ulaşılması sağlanacaktır. Kanunla kendilerine yüklenen görevleri yerine getirmeyen memurlar ve kamu görevlileri hakkında mevzuatta yer alan cezai hükümler ve disiplin hükümleri uygulanacaktır.

Bahsi geçen konularla ilgili olarak www.havanikoru.org.tr web sayfasından ayrıntılı bilgiye ulaşılabilecektir.

16/5/2008 tarihli ve 26878 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/6 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Sağlıklı toplum hedefine ulaşmak amacıyla yapılan düzenlemelerin ve alınan tedbirlerin vatandaşlarımız tarafından desteklendiği ve büyük bir duyarlılıkla sahiplenildiği memnuniyetle görülmektedir. Bu itibarla; yukarıda belirtilen hususlara hassasiyetle uyulması ve aksine hareket edenler hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan